

Jorge Ribalta

Treballs de camp

11.12.12 > 01.03.13

Inauguració: dimarts 11 de desembre, 20 h.

Aquesta exposició és la primera individual de Jorge Ribalta a Barcelona des de 1998. En part per això, l'artista ha volgut donar a l'exposició un caràcter programàtic en el sentit que pretén mostrar un mètode de treball amb la fotografia que va a contrapèl del discurs relativament dominant sobre la fi de la condició documental de la fotografia en l'era digital, en la qual paradoxalment veiem una proliferació de pràctiques documentals híbrides, encara que sovint carents d'una consciència sofisticada sobre la seva pròpia història i condició. En tal context, l'artista busca reinventar la idea documental moderna i retornar la densitat històrica i la dimensió política, pública, al realisme fotogràfic, lluny de qualsevol essencialisme i nostàlgia.

"Treballs de camp" té aquí un doble sentit: el mètode d'observació empírica pròpia de les ciències socials, d'una banda, i l'objecte de l'observació, el camp cultural, d'altra banda.

L'exposició reuneix una selecció de sèries fotogràfiques, iniciades en 2005 (i en relativa ruptura amb el seu treball anterior dels 80 i 90), que consisteixen en diverses observacions sobre el camp cultural, entès i presentat com a resultat de la intersecció de l'art, la política, l'economia i la història. L'artista proposa un singular mètode d'anàlisi institucional mitjançant la fotografia, que posa al dia el debat sobre el document i dota de nova actualitat a la fotografia com a mitjà d'observació, anàlisi, representació i comprensió de processos socials complexos. Aquesta actualització parteix de la lectura de les tesis originals de 1930 sobre el naixement del discurs documental, que l'artista porta el present i aplica amb literalitat.

Els "treballs de camp" presentats són, per ordre cronològic de realització:

Treball anònim (2005-2007), realitzat en un taller metal·lúrgic de Can Ricart, a Poblenou, durant el moment àlgid de la campanya contra el tancament del recinte i per la preservació de l'activitat i patrimoni industrials, en un context de debat ciutadà sobre el model de creixement econòmic de la ciutat de Barcelona i de contestació social al model neoliberal d'economia terciària i financera eufemísticament denominat "economia del coneixement", en què la indústria cultural adquireixen nova centralitat.

Sur l'herbe (En l'herba, 2005-2008), una sèrie de fotografies realitzades en quatre edicions consecutives del festival de música Sónar, potser l'esdeveniment cultural més paradigmàtic en la Barcelona actual. La sèrie consisteix en una observació dels rituals i comportament del públic juvenil, entès com el veritable espectacle produït pel festival, i en el qual es dona una singular transferència del públic i el privat.

Petit grand tour (2007-2008), és una sèrie realitzada a Tarragona que intenta visibilitzar els varis processos i mecanismes de producció de la història de la ciutat, en aquest cas la història de la ciutat romana. La història no és alguna cosa dau sinó que es fabrica cada dia. La sèrie mostra aquesta comprensió de la història antiga com alguna cosa recentment feta a través del treball quotidià d'alguns dels varis agents implicats en la reproducció de la ciutat com a mercaderia cultural.

Laocoonte salvatge (2010-11) és una sèrie que documenta els espais del flamenc, una amplíssima selecció de llocs històrics significatius i representatius de l'estructura històrica, econòmica, social i administrativa de la cultura institucional-popular de l'art flamenc a Espanya. El paper del flamenc en la construcció d'un discurs sobre la identitat nacional espanyola és central, i aquí s'intenta visibilitzar la trama cultural que produeix aquest art, més enllà d'un tipus de representació dominant centrada en la figura de l'interpret i que invisibilitza la resta de l'estructura en què tal interpret s'inscriu.

Scrambling (2011) és una sèrie realitzada en la Alhambra de Granada, el primer monument nacional espanyol, que mostra la trama de relacions i processos implicats en la producció quotidiana del monument. Els treballs de conservació, protecció, explotació, ús i consum del monument, que apareix entès com una fàbrica.

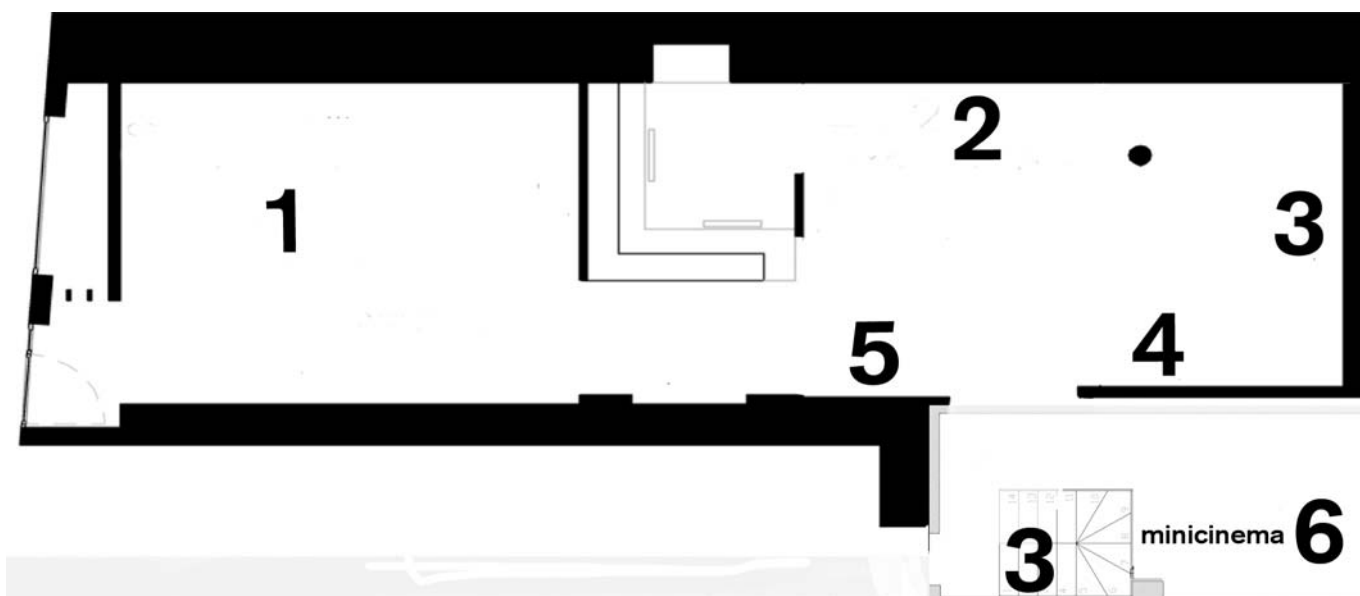
A la sala minicinema de la galeria es projecta en bucle l'audiovisual: T'en recordes de Can Ricart? Fotografies del futur de Barcelona, 2010, realitzat per Ribalta i concebut com un breu compendi de la campanya Salvem Can Ricart. El treball inclou fotografies produïdes en aquest context per diversos autors implicats en la campanya (Juli Azcunce, Xavier Basiana, Lothar Baumgarten, Manolo Laguillo, madeinbarcelona, Jaume Orpinell, Rafael Regna, Jordi Secall i el mateix Ribalta, amb so de Francisco López).

Aquestes sèries fotogràfiques es formalitzen com a conjunts molt amplis d'imatges (entre 50 i 200), que inclouen textos, i en els quals la relació entre tals imatges és fonamental. En l'exposició es presenten les sèries no íntegrament sinó parcialment, de manera que la pròpia convivència de les sèries a la sala genera en si mateixa un nou conjunt de relacions.

A través d'aquests "treballs de camp" es pretén desnaturalitzar el camp cultural, entendre com funciona i quin és el seu paper de producció ideològica. L'intent del treball és proporcionar una representació materialista de tal camp cultural, que ajudi a entendre la relació estructural de l'art i les seves condicions històriques. L'art, la creativitat institucionalitzada, no està aquí immòbil i fora del temps, sinó que és alguna cosa que produïm i reproduïm entre tots els implicats, cadascun des de la seva tasca específica i quotidiana. Havent interioritzat l'autoreflexivitat de les teories de la representació i de la crítica institucional contemporànies, l'artista defensa que la fotografia manté plenament la seva capacitat de traduir les ideologies abstractes en sensacions concretes, i per tant pot proporcionar una matèria primera per a un pensament i una acció diferents.

Jorge Ribalta (Barcelona, 1963). Després d'estudiar en la Facultat de Belles arts de la Universitat de Barcelona va iniciar una fructífera carrera de formació a l'estranger. Primer a Niça, on va obtenir el Premi de la Jeune Création Européenne (Prix de la Vila Arson) Art Jonction 89. A l'any següent es va instal·lar a Nova York gràcies a una beca. En 1990 va residir de nou a Niça, en la Vila Arson. En 1992 va ser artista visitant de la Slade School of Art (University College) de Londres, i en 1996 de la School of the Art Institute de Chicago. Entre 1997 i 1998 va participar en l'Internacional Studio Program de Nova York. Ribalta va dirigir entre 1999 i 2009 el Departament de Programes Públics del MACBA (Museu d'Art Contemporani de Barcelona), i ha editat diversos llibres de referència amb l'editorial Gustavo Gili. La seva obra ha pogut veure's, des de la seva primera exposició en la galeria Forum de Tarragona (1988), en individuals com les de la galeria Zabriskie de Nova York (1994, 2000, 2005) i París (1996), Estrany-De la Mota (1998), Universitat de Salamanca (2006) o Galería Casa Sin Fin (Cáceres, 2011 / Madrid, 2012), a més d'en nombroses col·lectives; entre elles: Estampis Apòcrifes (Metrònom, Barcelona, i Galerie Municipale du Château d'Eau, Tolosa de Llenguadoc, 1988); Questioning Europe. Photography Biennial Rotterdam (Róterdam, 1988), Confrontacions (MEAC, Madrid, 1988), Création Photographique en Espagne 1968-1988 (Musée Cantini, Marsella, 1988), Award for Young European Photographers, Museum Ludwig, Colònia, 1988); Deixeu el balcó obert. La fotografia en l'art contemporani a Espanya (Fundació La Caixa, Barcelona, 1992); En Avion (Palais de Tòquio, París, 1992); Anys 90. Distància Zero (Centri d'Art Santa Mònica, Barcelona, 1992); New Photography 10 (MoMA, Nova York, 1992); Fragments (MACBA, Barcelona, 1996); The Play of Substitutions: Rhona Bitner, Hans-Peter Feldmann, Laurie Simmons, Jorge Ribalta (Musée *Henri Martin, Cahors, 1996); Making it Real (Aldrich Museum of Contemporary Art, *Ridgefield, Connecticut, 1997); Civitas. Carambolage IV (Museu Della Permanent, Milà, 2000); Sets and Situations (MoMA, Nova York, 2000); Experimentació en la col·lecció de fotografia del IVAM, IVAM, València, 2004).

Mapa de la exposició:

1- De la sèrie Laoconte Salvatge, 2010/11

Exposades 160 d'un total de 200 còpies en gelatinobromuro muntades en paspartú amb text serigrafiat. 50 x 50 cm. c/u.

2- De la sèrie Scrambling, 2011

Exposades 33 d'un total de 78 còpies en gelatinobromuro. 30 x 40 cm. c/u.

3- De la sèrie Treballo anònim, Iracheta SL, Can Ricart, Poblenou, juny-juliol, 2005

Exposades 11 d'un total de 14 de fotografies, gelatino-bromur de plata, 50 x 60 / 50 x 50 cm. c/u.

4- De la sèrie Sud l'herbe, 2005/08

Exposades 27 d'un total de 28 còpies en gelatinobromuro muntades amb cristall solament sobre la paret. 20 x 25 cm. c/u.

5- De la sèrie Petit Grand Tour. Tarragona, 29 agost – 6 octubre 2007 (2007/08)

Exposades 6 d'un total de 51 còpies en gelatinobromuro amb text serigrafiat muntades en marcs. 50 x 50 cm. c/u.

6- T'en recordes de Can Ricart?. Fotografies del futur de Barcelona

Fotografies de Juli Azcunce, Xavier Basiana, Lothar Baumgarten, Manolo Laguillo, madeinbarcelona, Jaume Orpinell, Rafael Regna, Jorge Ribalta i Jordi Secall.

So de Francisco López. Edició de Jorge Ribalta. 2010. Video-projecció digital en HD. 25' 25"